

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 21Csp/7/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123378076
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Sivák
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2025:6123378076.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom Mgr. Petrom Sivákom v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., IČO: 31 335 004, so sídlom: Bajkalská 30, 829 48 Bratislava-Ružinov, proti žalovanému: A. B., nar. XX.X.XXXX, C. XXX, XXX XX D., toho času: D. XX, XXX XX E. – A. F. G., zast. JUDr. Františkom Svatuškom, advokátom, Námestie slobody 25, 066 01 Humenné, o zaplatenie 46 090,82 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovanému súd **p r i z n á v a** voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, pričom o výške bude rozhodnuté samostatným uznesením vyššieho súdneho úradníka po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 09.08.2023 domáhal voči žalovanému a jeho matke - predtým žalovanej v 1. rade (ďalej len ako žalovaní) zaplatenia spoločne a nerozdielne sumy vo výške 42 063,25 eur, úroku vo výške 3 667,57 eur, poplatkov vo výške 360 eur, úroku za úver vo výške 5,59 % ročne zo sumy 42 063,25 eur od 17.03.2022 do zaplatenia, najviac do 15.07.2045, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 42 423,25 eur od 17.03.2022 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Prílohami žaloby boli: Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX X XX zo dňa XX.XX.XXXX, Amortizačná tabuľka pre medziúver a stavebný úver, Predpoklady, ktoré použil veriteľ na výpočet RPMN medziúveru a stavebného úveru, pristúpenie k poisťovnej zmluve pre RŽP zo dňa 05.06.2017, Všeobecné podmienky pre zmluvy o stavebnom sporení, Upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti z 02.02.2022, doručenky, Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti z 16.03.2022, doručenky, Predžalobná výzva na zaplatenie dlhu z 12.06.2023, doručenky, Výpis z účtu medziúveru, Výpis z účtu stavebného sporenia.

3. Dňa 08.09.2023 žalobca doručil Okresnému súdu Banská Bystrica podanie v ktorom upravil návrh na vydanie platobného rozkazu nasledovne:

- Istina vo výške 42 063,25 eur
- Úroky za úver do splatnosti vo výške 3 667,57 eur
- Poplatky vo výške 360 eur
- 5,59 % ročné úroky za úver zo sumy 42 063,25 eur od 17.03.2022 do zaplatenia, najviac vo výške 40 115,42 eur
- 5% ročný úrok z omeškania zo sumy 42 423,25 eur od 17.03.2022 do zaplatenia a trovy konania.

4. Okresný súd Banská Bystrica v upomínanom konaní dňa 27.09.2023 vydal platobný rozkaz sp. zn. 39Up/1323/2023, v ktorom zaviazal žalovaných zaplatiť žalobcovi požadovanú sumu a trovy konania. Keďže žalovaná v 1. rade voči platobnému rozkazu podala odpor a žalovanému v 2. rade sa platobný rozkaz nepodarilo doručiť do vlastných rúk, Okresný súd Banská Bystrica vec postúpil Okresnému súdu Humenné na ďalšie konanie.

5. Po vykonanom dokazovaní súd vo veci rozhodol rozsudkom č.k.21Csp/7/2024-325 zo dňa 10.09.2024, ktorým uložil žalovaným povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 42 063,25 eur spolu so zákonným úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 42 063,25 eur od 17.3.2022 do zaplatenia, a to všetko v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol. Súd priznal žalobcovi vo vzťahu k žalovaným spoločne a nerozdielne náhradu trov konania v rozsahu 82 % s tým, že o výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku.

6. Po podanom odvolaní žalovanými vo veci rozhodol Krajský súd v Prešove, ktorý uznesením č.k. 11CoCsp/33/2024- 442 zo dňa 28.04.2025 zrušil rozsudok vo vyhovujúcom výroku I. a vo výroku III. o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s tým, že povinnosťou súdu prvej inštancie bude po vrátení veci sa vysporiadať so všetkými tvrdeniami a dôkazmi predloženými stranami sporu v priebehu konania, vykonať dokazovanie vo vzťahu k námietkam o platnosti zosplatenia úveru podľa § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a posúdenie povinnosti veriteľa s odbornou starostlivosťou skúmať schopnosť spotrebiteľa splácať úver podľa zákona č. 129/2010 Z.z. v súlade s judikatúrou Súdneho dvora EÚ ako aj ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít. Súd prvej inštancie na základe takto zistených skutočností prijme právny záver a vo veci rozhodne tak, aby rozhodnutím nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces tým, že svoje rozhodnutie dostatočne jasne zrozumiteľne a preskúmateľne neodôvodnil.

7. Okresný súd Humenné uznesením č.k.: 21Csp/7/2024-475 zo dňa 30.06.2025, právoplatne dňa 22.07.2025, konanie voči žalovanej v 1. rade zastavil, pretože na majetok žalovanej v 1. rade bol uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn.: 4Odk/51/2025 zo dňa 20.05.2025 vyhlásený konkurz na majetok dlžníka - žalovanú v 1. rade. Za správcu bol ustanovený JUDr. Jozef Tarabčák, Hlavná 13, 080 01 Prešov. Rozhodnutie bolo zverejnené v obchodnom vestníku pod č. XX/XXXX dňa XX.XX.XXXX.

8. V danej veci súd nariadil pojednávanie a vykonaným dokazovaním zistil tento skutkový stav:

9. Na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX X XX bola so žalovanými uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX X XX zo dňa XX.XX.XXXX (ďalej len „zmluva o úvere“), v súlade s ktorou poskytol žalobca im medziúver č. XXXXXXXX X XX vo výške 45 000 eur. V zmysle čl. VIII. bod 8.1. zmluvy o úvere, poplatok za medziúver sa zaúčtoval pri prvej výplate medziúveru tak, že celková výška vyplateného medziúveru bola znížená o výšku týchto poplatkov. Žalovaní sa zaviazali splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 308 eur, ktoré boli povinní uhrádzať na účet konta stavebného sporenia. Do pridelenia cieľovej sumy túto sumu tvoria vklady na konto sporenia vo výške 75,87 eur, 5,59 % ročný úrok za medziúver vo výške 209,63 eur a poplatok za rizikové životné poistenie vo výške 22,50 eur, pričom sa uspokojovali v poradí úroky z medziúveru, poplatok za poistenie a vklady na konto sporenia. Žalobca vklad prijatý na konto stavebného sporenia ako splátku úroku z medziúveru a poplatok za prijatie do poistenia preúčtoval na konto medziúveru. Uvedené preúčtovanie sa vykonávalo v súlade so zásadou poradia uspokojovania v súlade s čl. V., bod 5. 3. zmluvy o úvere. Splátky boli splatné k 15. dňu mesiaca. Suma poskytnutého medziúveru bola základom pre výpočet úrokov medziúveru. V súlade čl. V. a VI. zmluvy o úvere sa žalovaní zaviazali platiť poplatok za rizikové životné poistenie pravidelnými mesačnými plátbami vo výške 22,50 eur. Matka žalovaného prehlásila a svojim podpisom potvrdila prijatie do poistenia ako poistená osoba. Žalovaní porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestali riadne a včas splácať, preto ich žalobca listom zo dňa 02.02.2022 vyzval na doplatenie omeškaných splátok, pričom ich zároveň upozornil, že v prípade, ak omeškané splátky nebudú doplatené, žalobca bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Omeškané splátky neboli nimi doplatené, tak žalobca dňa 16.03.2022 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Žalobca listom zo dňa 12.06.2023 vyzval žalovaných na plnenie, no žalovaní dlžnú sumu neuhradili. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru žalobca zúčtoval nasporenú sumu vo výške 2 936,75 eur so sumou poskytnutého medziúveru vo výške 45 000 eur (poskytnuté úverové prostriedky), čo predstavuje po započítaní sumu 42 063,25 eur

(istina). Žalovaná suma t. j. dlžná suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (16.03.2022) predstavovala sumu vo výške 46 090,82 eur, pričom pozostávala z istiny vo výške 42 063,25 eur, z nezaplatených 5,59 % ročných úrokov za medziúver zo sumy 45 000 eur do 16.03.2022 spolu vo výške 3 667,57 eur a z nezaplatených poplatkov za poistenie spolu vo výške 360 eur. Žalobca poukázal na to, že požadovaním predčasného splatenia úveru úverová zmluva nezaniká, žalobca úročí istinu dohodnutým 5,59 % ročným úrokom za úver a zároveň istinu spolu s nezaplatenými poplatkami 5 % ročným úrokom z omeškania odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti (t. j. od 17.03.2022).

10. Dňa 08.09.2023 žalobca doručil Okresnému súdu Banská Bystrica podanie v ktorom upravil návrh na vydanie platobného rozkazu nasledovne:

- Istina vo výške 42 063,25 eur
- Úroky za úver do splatnosti vo výške 3 667,57 eur
- Poplatky vo výške 360 eur
- 5,59 % ročné úroky za úver zo sumy 42 063,25 eur od 17.03.2022 do zaplatenia, najviac vo výške 40 115,42 eur
- 5% ročný úrok z omeškania zo sumy 42 423,25 eur od 17.03.2022 do zaplatenia a trovy konania.

11. Žalobca poukázal na to, že v prípade, ak by žalovaní platili úver riadne a včas, by zaplatili úroky za úver v celkovej výške 51 895,10 eur. Do vyhlásenia splatnosti boli naúčtované úroky za úver do 16.03.2022 vo výške 11 779,68 eur a ostali nezaplatené vo výške 3 667,57 eur. Po vyhlásení splatnosti t.j. od 17.03.2022 ak by žalovaní úver riadne splácali, boli by povinní v štádiu medziúveru zaplatiť ďalej úroky za medziúver vo výške 36 644,85 eur. Ostali tak nezaplatené vo výške 40 312,42 eur - z toho suma vo výške 3 667,57 eur bola uplatnená v podanom návrhu na vydanie platobného rozkazu ako nezaplatené úroky za úver do vyhlásenia splatnosti - ostáva tak suma nezaplatených úrokov za úver v štádiu medziúveru, ktorá nebola uplatnená v podanom návrhu na vydanie platobného rozkazu od 17.03.2022 vo výške 36 644,85 eur.

V prípade, ak by bol úver riadne splácaný, dňa 30.09.2036 by nastalo pridelenie cieľovej sumy a medziúver by sa zúčtoval s kontom sporenia a zmenil sa na stavebný úver so splatnosťou do 15.07.2045. Žalovaní by boli tak povinní ďalej zaplatiť úroky za úver v štádiu stavebného úveru v celkovej výške 3 470,57 eur. Celková suma nezaplatených úrokov za úver (štádium medziúveru a stavebného úveru), ktoré by žalovaní ešte zaplatili v prípade, ak by úver platili riadne a včas, a nebola uplatnená v podanom návrhu na vydanie platobného rozkazu tak predstavuje sumu vo výške 40 115,42 eur (nezaplatené úroky za úver v štádiu medziúveru vo výške 36 644,85 eur + nezaplatené úroky v štádiu stavebného úveru vo výške 3 470,57 eur).

12. Na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX X XX bola teda so žalovanými uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX X XX zo dňa XX.XX.XXXX (ďalej len „zmluva o úvere“), v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovaným medziúver č. XXXXXXXX X XX vo výške 45 000 eur na preklopenie obdobia, kým dlžník splní všetky podmienky na pridelenie cieľovej sumy a poskytnutie stavebného úveru. Pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok, ako aj Všeobecných podmienok pre stavebné sporenie pre fyzické osoby sa medziúver zúčtuje bez osobitnej dohody s nasporanou sumou na účte stavebného sporenia, čím sa medziúver zmení na stavebný úver pod č. XXXXXXXX X XX vo výške cca 26 729,51 eur.

13. V zmysle čl. II. – základné úverové podmienky, výška medziúveru / celková výška úveru je 45 000 eur. Úroková sadzba medziúveru bola dohodnutá vo výške 5,59 % a dohodnutá výška mesačnej splátky úrokov z medziúveru 209,63 eur. Splatnosť splátok bola dohodnutá na 15. deň v mesiaci v počte 231 až do pridelenia cieľovej sumy. Medziúver je poskytnutý dlžníkovi, ktorý má uzatvorenú existujúcu zmluvu o stavebnom sporení č. XXXXXXXX X XX. Počiatočný vklad na účet tejto zmluvy je 0 % cieľovej sumy. Výška mesačného vkladu, ktorý má dlžník realizovať, je 75,87 eur, pričom splatnosť tohto vkladu je 15. deň mesiaca. Počet mesačných vkladov, ktoré je potrebné uskutočniť na splnenie podmienky pridelenia cieľovej sumy, je 231. Doba trvania medziúveru je 28,08 rokov a konečná splatnosť za predpokladu, že si dlžník bude plniť svoje povinnosti a v lehotách uvedených v tejto zmluve a vo Všeobecných podmienkach, je do 15.07.2045. RPMN pri stavebnom úvere je 4,81 % ročne. RPMN pri medziúvere je 6,52 % ročne. Celková výška medziúveru je 45 000 eur a celková čiastka medziúveru, ktorú musí dlžník zaplatiť je 105 029,60 eur. V zmluve o úvere je uvedená priemerná hodnota RPMN vo výške 11

% p.a., pričom ide o hodnotu za predchádzajúci kalendárny štvrťrok ku dňu podpisu zmluvy (zmluva o úvere bola uzavretá dňa XX.XX.XXXX).

14. V zmysle čl. V. zmluvy – úročenie, splatnosť a splácanie, výška úrokovej sadzby medziúveru je 5,59 % ročne (pre prvú dohodnutú dobu fixácie v trvaní 5 rokov). Dlužník sa zaväzuje splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 308 eur na účet č. IBAN F. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX (bod 5.2.). Do pridelenia cieľovej sumy predstavujú sumu vo výške 308 eur uvedenú v bode 5.2. vklady na účet sporenia vo výške 75,87 eur a úroky z medziúveru vo výške 209,63 eur a poplatok za rizikové životné poistenie vo výške 22,50 eur, pričom sa uspokojia v nasledovnom poradí: úroky z medziúveru, poplatok za rizikové životné poistenie a vklady. Po pridelení cieľovej sumy bude suma podľa bodu 5.2 predstavovať splátku stavebného úveru vrátane úroku vo výške 285,50 eur a poplatku za rizikové životné poistenie vo výške 22,50 eur. Prvá splátka je splatná 15. deň mesiaca nasledujúceho po čerpaní medziúveru. Ďalšie splátky sú splatné 15. deň každého mesiaca. Výška úrokovej sadzby všetkých vkladov na účte stavebného sporenia do pridelenia cieľovej sumy je 0,10 % ročne. Výška úrokovej sadzby stavebného sporenia je 2,90 % ročne.

15. Podľa čl. VIII. zmluvy, dlžník je povinný uhradiť veriteľovi poplatky a náklady súvisiace s úverom podľa Sadzovníka poplatkov pre fyzické osoby, ktorý je prílohou tejto zmluvy.

16. Podľa článku XI. zmluvy - Záverečné ustanovenia – bod 1., právny vzťah medzi zmluvnými stranami sa riadi právnym poriadkom SR, Obchodným zákonníkom, Občianskym zákonníkom, zákonom č. 310/92 Zb. o stavebnom sporení v platnom znení, zákonom č. 129/2010 Z . z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v platnom znení a Všeobecnými podmienkami pre stavebné sporenie pre fyzické osoby, ktoré obdržal spolu so zmluvou a s obsahom ktorých súhlasí.

17. V zmysle Všeobecných obchodných podmienok, je banka oprávnená odmietnuť poskytnutie úveru alebo jeho časti, alebo môže vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru a požadovať, aby dlžník vrátil celú poskytnutú sumu úveru s príslušenstvom a súčasťou pohľadávky pred dátumom splatnosti dohodnutým v úverovej zmluve, ak je dlžník v omeškaní s úhradou čo i len jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace a bol na ich zaplatenie písomne vyzvaný s upozornením na právo banky vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru.

18. Listom – upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 01.10.2020, bolo matke žalovaného (predtým žalovanej v 1. rade) oznámené, že dňa 20.10.2020 žalobca vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru, nakoľko nedošlo k uhradeniu vkladu na účte stavebného sporenia, resp. omeškaných splátok úrokov z medziúveru, vrátane splátky za mesiac október 2020 vo výške 1520,64 eur. List prevzala dňa 06.10.2020, o čom svedčí žalovanou podpísaná doručienka.

19. Následne listom – Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 02.02.2022, oznámil žalobca žalovaným, že ku dňu 28.02.2022 nastáva mimoriadna splatnosť celého úveru na základe Zmluvy o úvere, resp. VOP. Na základe tohto ich požiadal žalobca o vrátenie dlžnej sumy vrátane príslušenstva, ktorá k 28.02.2022 predstavuje sumu 45 780,286 eur. List si žalovaní prevzali dňa 07.02.2022, o čom svedčia podpísané doručienky.

20. Žalovaným bola zasielaná predžalobná výzva na zaplatenie dlhu vo výške 51 916,99 eur. Boli požiadaní, aby bezodkladne uhradili uvedený dlh, nakoľko aj napriek poskytnutej možnosti splatiť dlh formou pravidelných mesačných splátok, podmienky dohody o splátkach nedodrжали. Zároveň im bolo oznámené, že v prípade, že tak neurobia, bude voči nim podaná žaloba. Tieto výzvy boli doručené doporučeným listom žalovaným.

21. Žalobca vo svojom vyjadrení uviedol, že pred uzavretím Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXX X XX zo dňa XX.XX.XXXX preveril príjem matky žalovaného, ktorý bol dostatočný na úhradu splátok poskytnutého úveru. Žalobca pred poskytnutím úveru požadoval od nej potvrdenie o príjme pre zamestnancov a dve výplatné pásky od zamestnávateľa H. F., I. F. XX/X, XXX XX D., IČO: XX XXX XXX, ktorý potvrdil čistý priemerný mesačný príjem vo výške 364,46 eur. Predložený príjem bol verifikovaný v Sociálnej poisťovni. Taktiež preveril príjem žalovaného ako spoludlžníka. Ten predložil podklady k príjmu – potvrdenie o príjme pre zamestnancov, pracovnú zmluvu, výplatné pásky od zamestnávateľa J. F., IČO: XXXXXXXX. Zamestnávateľ potvrdil čistý priemerný mesačný príjem vo výške 24.052,12 CZK =

910,30 eur (prepočítané kurzom ku dňu 31.05.2017, 1 eur = 26,422 CZK). Celkový ich príjem pozostával zo sumy 364,46 eur + 910,30 eur, pričom životné náklady na každú dospelú osobu predstavovali spolu 400 eur – existujúce záväzky 144 eur, z toho splátka úveru žalobcu 370,52 eur, t. j. zostatok bonity predstavoval +360,24 eur. Žalovaný s matkou priznali existujúce záväzky vo výške 144 eur, ktoré boli žalobcom verifikované v centrálnom registri bankových informácií. V čase schválenia žiadosti o úver nemali žiadatelia evidované v Spoločnom registri bankových informácií žiadne upomienky. Klienti tak splňali aj tzv. vyhovujúcu platobnú disciplínu = posledných 12 mesiacov si plnili všetky svoje záväzky riadne a včas, bez upomienok. Po vyhodnotení príjmov a výdavkov a odrátaní splátky žiadaného úveru boli v čase poskytnutia úveru vyhodnotení ako dostatočne bonitní. Žalobca poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 23Cdo/1201/2009, v zmysle ktorého aj „ochrana spotrebiteľa má svoje limity a nemožno ju ponímať ako obranu proti ľahkovážnosti a nezodpovednosti s tým, že ochrana spotrebiteľa je síce dôležitým faktorom v spoločnosti, avšak nemožno mu poskytovať takú ochranu, ktorá by viedla k jeho jednostrannému zvýhodňovaniu, nakoľko spotrebiteľ by bol v takýchto prípadoch zbavený akejkolvek zodpovednosti pred uzatvorením zmluvnej povinnosti dôkladne navzájom zvážiť výhody a nevýhody a podľa toho rozumne konať, pričom neexistuje ani vecne odôvodniteľný dôvod oslobodiť spotrebiteľa od povinností, ktoré mu ukladá zmluva s rovnocenným partnerom, ak sa k splneniu tejto povinnosti zaviazal dobrovoľne a s vedomím ich rozsahu.“

Na preukázanie svojich tvrdení žalobca predložil žiadosť o spotrebiteľský úver zo dňa 06.06.2017, Potvrdenie o príjme zamestnancov, výplatné pásky – 2x, Pracovnú zmluvu, Výpis SRBI – 2x.

22. Právny zástupca žalovaného k žalobe a k vyjadreniu žalobcu uviedol, že úver považuje za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu, že z výpisu z účtu medziúveru vyplýva, že dňa 3.7.2017 bol vyplatený na účet medziúver vo výške 40 500 eur po stiahnutí poplatku za spracovanie úveru 540 eur a nie 45 000 eur, ako to uviedol žalobca v žalobe. Keďže v zmluve je údaj o výške úveru odlišný a v neprospech spotrebiteľa, na tento údaj sa hľadí ako na údaj neexistujúci, v dôsledku čoho je úver bezúročný a bez poplatkov. V zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa, čo je tiež dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, absentujú predpoklady použité na výpočet RPMN, pričom ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere z bodu II vyplýva, že RPMN je vypočítaná na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy. Pri výpočte RPMN sa podľa tohto bodu vychádza z predpokladov uvedených v prílohe k zmluve. Prílohou zmluvy je však doložená iba Amortizačná tabuľka, ktorá však v závere ako Predpoklady, ktoré použil veriteľ na výpočet RPMN medziúveru a stavebného úveru, tieto neuvádza tak, aby boli spotrebiteľovi zrejme a už vôbec nie, ako boli na účely výpočtu RPMN použité. Výpočet RPMN preto nie je možné overiť. Žalovaný poukázal na to, že aj v predmetnej veci žalobca v zmluve o úvere uviedol priemernú RPMN vo výške 11%, čo však nie je správne, pretože podľa súhrnných informácií o údajoch novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk v prvom štvrtroku 2017, tento údaj predstavoval 4,87% a v prípade novo poskytnutých spotrebiteľských úverov akýmikoľvek veriteľmi v prvom štvrtroku 2017 je priemerná RPMN na 4,94%. Potom údaj uvedený žalobcom v zmluve o úvere nie je správny, je v neprospech spotrebiteľa.

23. Žalobca trval na tom, že si riadne preveril platobnú schopnosť žalovaného a jeho matky – lustráciou príslušných registrov a preverení platobnej schopnosti v zmysle platných právnych predpisov. V zmysle podanej žiadosti o úver žalobca rovnako pri skúmaní bonity zohľadnil aj náklady potrebné na zabezpečenie základných ekonomických životných potrieb rodiny ako je strava, bývanie, hygiena. Jednotlivé položky, ktoré má žalobca ako veriteľ zohľadniť a odpočítať ich od príjmov, sú stanovené Národnou bankou Slovenska, ktorá ako regulátor a dozor pre bankový sektor stanovuje limity ukazovateľa schopnosti spotrebiteľov splácať poskytnuté úvery. Žalobca poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu Prešov 4Co/100/2019 zo dňa 13.02.2020 „Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod.. Žalobca výslovne poprel, že by neboli splnené podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“). V zmysle čl. X. bod. 10.1 zmluvy o úvere má veriteľ právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou lehotou splatnosti predovšetkým v prípade, ak je dlžník v omeškaní s platením čo i len jeden splátky stavebného úveru, resp. úrokov z medziúveru, po dobu dlhšiu ako tri mesiace alebo je v omeškaní s platením čo i len jedného vkladu na účet zmluvy stavebného sporenia

po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Zákon teda vyžaduje, aby veriteľ dlžníka upozornil, že si uplatňuje právo na zaplatenie celého dlhu (strata výhody splátok). Veriteľ musí uplatnenie svojho práva notifikovať vopred aspoň v 15- dňovej lehote. Po jej uplynutí právo na zaplatenie celej zvyšujúcej pohľadávky sa stáva účinným. Obsahom upozornenia dlžníka je, že veriteľ si uplatňuje právo na zaplatenie celej pohľadávky. Rovnako ako pri upozornení dlžníka na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, ani pri oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zákon žiadne ďalšie náležitosti, ako uvedenie pre ktorú splátku, resp. splátky sa vyhlásila mimoriadna splatnosť úveru, nepožaduje. Podľa žalobcu absencia jednoznačnej špecifikácie presných splátok, s ktorými sú žalovaní v omeškaní, nemohla žiadnym spôsobom spôsobiť imperfektnosť právneho úkonu – Upozornenia na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, resp. Oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti. Pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti spotrebiteľského úveru vyžaduje splnenie podmienok, ktoré žalobca na základe vyššie uvedeného, ako aj listinných dôkazov predložených v konaní pred súdom preukázateľne splnil v súlade s ich zákonným vymedzením.

24. Právny zástupca žalovaného uviedol, že veriteľ pri zisťovaní a overovaní bonity vychádzal iba zo zistených príjmov ako vyplýva z obsahu žiadosti o úver nákladov, iba vo výške 200 eur a nežiadal osobitné preukazovanie nákladov dlžníkov. Skutočne ani žalobca žiadnym spôsobom nedopytoval na náklady na jeho osobu. Žiadosť o spotrebiteľský úver a údaje v nej vyplnila iba obchodná zástupkyňa žalobcu, pri predložení iba potvrdenia o mzde od zamestnávateľov žalovaných. Žalovaný žil v Českej republike, kým jeho matka žila v okrese Humenné, žiadne náklady vynakladané spoločne neboli, ale každý z dlžníkov musel tieto vynakladať samostatne. Veriteľom v žiadosti vyplnená položka náklad na osobu 200 eur bola neúmerne podhodnotená, nepokrývajúca náklady na bývanie. Aj jeho žalobca upozornil na možnosť vyhlásenia mimoriadnej upozornením zo dňa doručenia dňa 7.2.2022. Žalobca tak bol oprávnený zosplatiť úver v lehote nie kratšej ako 15 dní, najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky, najskôr dňa 21.02.2022 po uplynutí 15 dňovej lehoty od doručenia Upozornenia, najneskôr do 15.03.2022 – do splatnosti najbližšej splátky, čo však neučinil.

25. Žalobca k vyjadreniu žalovaného sa vyjadril tak, že žalobca si riadne preveril platobnú schopnosť žalovaného a jeho matky – lustráciou príslušných registrov a preverení platobnej schopnosti v zmysle platných právnych predpisov. V čase schválenia žiadosti o úver nemali žiadatelia evidované v Spoločnom registri bankových informácií žiadne upomienky. Klienti tak spĺňali aj tzv. vyhovujúcu platobnú disciplínu = posledných 12 mesiacov si plnili všetky svoje záväzky riadne a včas, bez upomienok. Žalobca poukázal na to, že v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008 je priznaná veriteľovi voľná miera úvahy pri určení, či informácie, ktoré má k dispozícii, sú dostatočné na potvrdenie úverovej bonity a či ju musí overiť aj inými prostriedkami. Veriteľ sa tak musí vzhľadom na okolnosti prípadu buď uspokojiť s informáciami, ktoré mu boli predložené spotrebiteľom alebo sa rozhodnúť, že považuje za nevyhnutné tieto informácie doplniť. Žalobca poprel, že by neboli splnené podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník. Zákon teda vyžaduje, aby veriteľ dlžníka upozornil, že si uplatňuje právo na zaplatenie celého dlhu (strata výhody splátok). Veriteľ musí uplatnenie svojho práva notifikovať vopred aspoň v 15- dňovej lehote. Po jej uplynutí právo na zaplatenie celej zvyšujúcej pohľadávky sa stáva účinným. Obsahom upozornenia dlžníka je, že veriteľ si uplatňuje právo na zaplatenie celej pohľadávky. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ neupravuje moment začiatku plynutia uvedenej notifikačnej lehoty. V súlade s vyššie uvedeným je povinnou náležitosťou, upozornenie dlžníka na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, v prípade, že nedôjde k úhrade omeškaných splátok, a teda, že veriteľ pristúpi k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti celého dlhu. Zákon žiadne ďalšie náležitosti ako je napr. uvedenie, s ktorou splátkou je dlžník v omeškaní viac ako 3 mesiace, prípadne aká časť omeškaného plnenia má predstavovať istinu a ďalšie príslušenstvo, nepožaduje.

Ďalej poukázal na to, že pri posudzovaní schopnosti žalovaného a jeho matky splácať spotrebiteľský úver postupoval nasledovne:

1. čistý príjem žalovaného a jeho matky = + 1 281,67 eur
- 1.1. priemerný čistý mesačný príjem matky = 364,46 eur
(Príjem zo závislej činnosti na dobu neurčitú na Slovensku, (IČO: 46 964 487))
- 1.2. priemerný čistý mesačný príjem žalovaného = 917,21 eur
(Príjem zo závislej činnosti na dobu neurčitú v Českej republike)
2. celková výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa = 598,18 eur
- 2.1. životné minimum na plnoletú osobu = 2x 200 eur

2.2. Životné minimum o ďalšiu spoločne posudzovanú plnoletú fyzickú osobu = 0 eur

2.3. Životné minimum na dieťa = 0 eur

2.4. 5 % rozdiel medzi celkovou výškou čistého príjmu spotrebiteľa a životným minimom spotrebiteľa = $(1\,281,67 \text{ eur} - 400 \text{ eur}) \cdot 5\% = 44,08 \text{ eur}$

(pozn. pričom v zmysle Zákona 601/2003 o životnom minime a Opatrenia MPSVaR o úprave súm životného minima boli sumy životného minima na obdobie od 1. júla 2016 vo výške:

- 198,09 € mesačne, ak ide o jednu plnoletú fyzickú osobu
- 138,19 € mesačne, ak ide o ďalšiu spoločne posudzovanú plnoletú fyzickú osobu
- 90,42 € mesačne, ak ide o zaopatrené neploleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa

tzv. PSS, a.s., pristupovala k stanoveniu nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb prísnejšie ako bolo vyžadované)

3. výška splátky spotrebiteľského úveru = -308 eur

4. peňažné záväzky znižujúce príjem žalovaného a jeho matky = - 144 eur

Zdroj: dopyt do spoločného registra bankových a nebankových informácií SRBI / NRKI.

Ukazovateľ schopnosti žalovaných splácať úver (bonita):

$(444,08 \text{ eur} + 308 \text{ eur} + 144 \text{ eur}) : 1\,281,67 \text{ eur} = 0,70$

tzv. Žalovaný a jeho matka boli v čase posudzovania žiadosti o úver bonitní (hodnota ukazovateľa schopnosti žalovaných splácať úver neprekročila hodnotu 1), bonita bola > 0 .

Boli z dôvodu preverenia ekonomickej situácie preverený dopytom:

a) do spoločného registra bankových a nebankových informácií (SRBI / NRKI) – overenie či za posledných 12 mesiacov mali žalovaní vyhovujúcu platobnú disciplínu – dopytom bolo zistené, že mali vyhovujúcu platobnú disciplínu.

Matka žalovaného bola z dôvodu preverenia ekonomickej situácie preverená dopytom do sociálnej poisťovne – overenie či je zamestnaný – dopyt potvrdil, že je zamestnaný (H., F., IČO: XX XXX XXX).

Žalovaný predložil potvrdenie o príjme zo zahraničia, ktorý nie je možné verifikovať prostredníctvom sociálnej poisťovne.

Žalobca vykonal prepočty bonity, tak ako to bolo vyžadované, prihladol do príslušných registrov a aj v rámci GDPR uskutočnil všetky úkony v súlade so ZoSÚ a jednoznačne nemožno jeho konanie považovať za konanie s neodbornou starostlivosťou, resp. také, ktoré by vykazovalo známky hrubého porušenia povinnosti žalobcu preskúmať bonitu žalovaného a jeho matky a žalobca dostatočným spôsobom preskúmal socioekonomikú situáciu žalovaného a jeho matky.

Žalobca poukázal na to, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru nastalo pre splátku splatnú za mesiac december 2021, t.j. splatnú k 15.12.2021, s ktorou boli žalovaný a jeho matka dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti v omeškaní dlhšie ako tri mesiace. Žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru dňa 16.03.2022, t.j. k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti došlo v súlade so zákonom. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti je žalobcovo právo ako veriteľa, nie povinnosť, a preto bol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť aj neskôr ako do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Žalobca spravidla dlžníkom ako spotrebiteľom poskytuje dlhšiu lehotu na prípadné doplatenie omeškania s cieľom vyhnúť sa mimoriadnemu zosplatneniu úveru, nakoľko takéto zosplatnenie má oveľa vážnejší dopad na dlžníkov ako len doplatenie omeškania so splátkami úveru. Nakoľko však žalovaný a jeho matka celkové omeškanie na úvere nedoplatili, žalobca vyhlásil dňa 16.03.2022 mimoriadnu splatnosť úveru.

Žalobca popieral tvrdenia žalovaného a jeho matky, že zmluva neobsahuje údaj o celkovej výške úveru, podmienok jeho čerpania a následne tak nesprávnu RPMN v neprospech spotrebiteľa. Žalobca a žalovaný s matkou ako zmluvné strany sa slobodne dohodli na tom, že celková suma poukazovaných peňažných prostriedkov bude znížená o výšku poplatku za spracovanie úveru, ktorého presná suma bola uvedená v amortizačnej tabuľke (540 eur) a bola celkovo vyplatená suma 44 460 eur v 2 čiastkových výplatách, dňa 03.07.2017 suma 40 500 eur a dňa 25.09.2017 suma 3960 eur. Zmluva o úvere obsahuje údaj o priemernej RPMN, ktorá je v zmluve o úvere uvedená pre medziúver vo výške 6,52 % a pri stavebnom úvere vo výške 4,81 %. Priemerná hodnota RPMN spotrebiteľských úverov za predchádzajúci kalendárny štvrtrok v Slovenskej republike stanovená Ministerstvom financií Slovenskej republiky platná ku dňu podpisu zmluvy o úvere bola 11%.

26. Žalovaný trval na tom, že úver považuje za bezúročný a bezpoplatkov z dôvodu porušenia povinností pri skúmaní bonity dlžníkov. Bez toho, aby žalobca skúmal aj výdavky žalovaného a jeho matky a takto si utvoril reálny obraz o ich majetkovej situácii potrebnej pre posúdenie schopnosti splácať dlh zo zmluvy, nemožno konštatovať, že zo strany žalobcu sa jednalo o konanie s odbornou starostlivosťou. Takéto nedostatočné skúmanie schopnosti spotrebiteľa splácať úver je v rozpore nielen

s citovaným ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., ale aj v rozpore s rozhodnutiami Súdneho dvora Európskej únie a čl. 8 ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, podľa ktorého členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať. Žalovaný navrhoval, aby súd prihliadol na znenie vyjadrení žalovaného k tejto otázke, ako aj na dôkazy žalobcu o zisťovaní výdajov na strane žalovaného a jeho matky, ktoré iba paušalizoval vo výške životného minima, ktoré krajský súd výslovne označil za nedostatočné, a žalobu v celom rozsahu zamietol z dôvodu, že úver je bezúročný a bezpoplatkov, z dôvodu hrubého porušenia povinností veriteľa pri overovaní bonity dlžníkov, kde žalobcovi v dôsledku toho nevznikol ani nárok úver zosplatiť. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti je úkonom absolútne neplatným, nespôsobilým byť podkladom na samotné zosplatenie úveru. Aby k zosplateniu dlhu došlo v súlade so zákonom je nutné, aby bolo zrejme s ktorou splátkou je dlžník v omeškani...ako rozhodol napr. aj KS v PO v konaní sp.zn.2CoCsp/31/2023 z 30.01.2024. Keďže v danom prípade oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti neobsahuje uvedenie omeškanej splátky, pre ktorú žalobca pristúpil k využitiu práva podľa ust. § 565 v spojení s ust. § 53ods. 9 Občianskeho zákonníka, nešpecifikácia konkrétnej splátky, pre ktorú bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, spôsobuje neurčitosť takéhoto úkonu, nakoľko bez tejto špecifikácie nemožno posúdiť, či došlo k splneniu podmienky stanovenej v ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktorá umožňuje využitie práva podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka. Úkon je tak absolútne neplatným právnym úkonom a súd mal na to prihliadať z úradnej povinnosti. Žalovaný má za to, že vyhlásenie zosplatenia je neplatné a v takom prípade by mal žalobca skutočne nárok na splatné splátky v zmysle amortizačnej tabuľky zmluvy, ktoré predstavujú iba splátky úrokov.

27. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní žiadal žalobu zamietnuť. Zotrvával na doterajších vyjadreniach v spore.

28. Podľa § 261 ods. 3 písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení vecí (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

29. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov platného a účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. g) Zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä

poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

Podľa § 7 ods. 1 citovaného Zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 7 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

Podľa § 7 ods. 20 Zákona o spotrebiteľských úveroch, na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky:

- a) čistý príjem spotrebiteľa,
- b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť,
- c) výška splátky spotrebiteľského úveru a
- d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

Podľa § 9 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov,
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

Podľa § 11 ods.1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,
- f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,
- g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

Podľa § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods.1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa

alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

30. Podľa § 52 ods. 1, ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať tohto ustanovenia, sú neplatné.

V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Ako vyplýva z § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne.

Podľa § 546 Občianskeho zákonníka, dohodou účastníkov možno zabezpečiť pohľadávku ručením. Ručenie vzniká písomným vyhlásením, ktorým ručiteľ berie na seba voči veriteľovi povinnosť, že pohľadávku uspokojí, ak ju neuspokojí dlžník.

Podľa § 548 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ručiteľ je povinný dlh splniť, ak ho nesplnil dlžník, hoci ho na to veriteľ písomne vyzval.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

31. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

32. Súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi stranami sporu ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, kde sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami sporu je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských

zmluvách. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

33. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

34. Aj napriek tomu, že ide o úverovú zmluvu, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, ako už súd uviedol vyššie, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaný s matkou ako spotrebiteľia, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez ich možnosti privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je v Občianskom zákonníku pre spotrebiteľa výhodnejšia.

35. Na základe vykonaného dokazovania súd mal tak za preukázané, že žalobca a matka žalovaného ako dlžník a žalovaný ako spoludlžník dňa 29.06.2017 uzatvorili zmluvu o úvere a na jej základe mal byť matke žalovanej poskytnutý medziúver vo výške 45 000 eur. Matka žalovaného riadne a včas úver nesplácala, a preto boli obidvaja žalovaní zo strany žalobcu písomne vyzvaní na zaplatenie dlžnej sumy. Napriek tomu ani jeden z nich dlžnú sumu nezaplatil. Žalobca následne z uvedeného dôvodu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 16.03.2022.

36. Uzatvorená zmluva o úvere je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch; uzavretá úverová zmluva nie je vylúčená z pôsobnosti citovaného zákona (§1 ods. 2 zákona). Žalobca je právnickou osobou, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje spotrebiteľské úvery a žalovaný 1. je spotrebiteľom, keďže je fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Nakoľko zmluva uzavretá medzi stranami sporu má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) zák. č. 129/2010 Z.z., musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. a pred jej uzatvorením veriteľ mal konať s odbornou starostlivosťou pri skúmaní bonity žalovaných v zmysle § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch.

37. V ďalšom sa súd v prvom rade zaoberal skutočnosťou, či žalobca ako veriteľ pred poskytnutím úveru skúmal u matky žalovaného a žalovaného ich bonitu s odbornou starostlivosťou v zmysle § 7 Zákona o spotrebiteľských úveroch.

Súdu žalobca predložil svoje vyjadrenie a tiež doklady, z ktorých pred uzatvorením zmluvy posudzoval ich schopnosť úver splácať. Žalobca pred poskytnutím úveru požadoval od matky žalovaného potvrdenie o príjme pre zamestnancov a dve výplatné pásky od zamestnávateľa H. F., I. F. XX/X, XXX XX D., IČO: XX XXX XXX, ktorý potvrdil čistý priemerný mesačný príjem vo výške 364,46 eur. Predložený príjem bol verifikovaný v Sociálnej poisťovni. Žalovaný ako spoludlžník predložil podklady k príjmu – potvrdenie o príjme pre zamestnancov, pracovnú zmluvu, výplatné pásky od zamestnávateľa J. F., IČO:

XXXXXXXX. Zamestnávateľ potvrdil čistý priemerný mesačný príjem vo výške 24.052,12 CZK = 910,30 eur (prepočítané kurzom ku dňu 31.05.2017, 1 eur =26,422 CZK). Celkový ich príjem pozostával zo sumy 364,46 eur + 910,30 eur, pričom životné náklady na každú dospelú osobu predstavovali spolu 400 eur – existujúce záväzky 144 eur, z toho splátka úveru žalobcu 370,52 eur, t. j. zostatok bonity predstavoval +360,24 eur. Žalovaný s matkou priznali existujúce záväzky vo výške 144 eur, ktoré boli žalobcom verifikované v centrálnom registri bankových informácií.

Žalovaný bol slobodný a nemal nezaopatrené dieťa, s čistým priemerným mesačným príjmom vo výške 917,21 eur. Matka žalovaného bola slobodná a nemala nezaopatrené dieťa. Bola zamestnaná s čistým priemerným mesačným príjmom vo výške 364,46 eur. Ďalej ohľadom výdavkov vychádzal iba zo sumy životného minima na jednu dospelú osobu vo výške 200 eur.

Žalobca v priebehu konania nepredložil žiadny doklad o tom, aby skúmal u žalovaných náklady na zabezpečenie ich základných životných potrieb.

38. Súd poukazuje na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ C-679/18 vyplýva, že Články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvolať dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 8 a 23 smernice 2008/48 sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinnosti veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam, uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne, a to v trojročnej premlčacej dobe. Obdobný názor je vyjadrený aj v rozhodnutiach Súdneho dvora vo veciach sp.zn. C-565/12 z 27.03.2014, C-449/13 zo dňa 18.12.2014.

39. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarca bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať.

Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii.

Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť.

Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (tj. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť

alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektoorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

40. Podľa rozsudku KS v Prešove sp. zn. 20Co/72/2017 - V súvislosti so zisťovaním bonity spotrebiteľa odvolací súd poukazuje na doplňujúci návrh, ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 129/2010 Z.z. v ktorom sa okrem iného uvádza: „Zámer finančného sprostredkovateľa je často presvedčiť nebonitného klienta, ktorý má problémy s kontrolou vlastných finančných tokov a hospodárením, aby pristúpil na úver, u ktorého je v mnohých prípadoch zjavné, že ho spotrebiteľ nebude vedieť splácať. Finančný sprostredkovateľ je motivovaný zanedbať povinnosť skúmania spotrebiteľovej schopnosti splácať úver vidinou peňažnej prémie za sprostredkovanie a subjekt poskytujúci úver si je vedomý, že v prípade neschopnosti splácať majetok môže siahnuť za pomoci štátneho donútenia na majetkové hodnoty dlžníka, napríklad obydlie. Prípadný argument zo strany veriteľa, že exekúcia majetku u nebonitných klientom je prirodzeným následkom nedodržania povinnosti splácať úver neobstojí. Je tak z dôvodu, že v prípade hrubého porušenia povinnosti skúmať spotrebiteľovu schopnosť splácať úver veriteľom z dôvodu vidiny majetkových hodnôt spotrebiteľa vstupuje veriteľ do zmluvného vzťahu v zlej viere (malé fide), keďže si je dopredu vedomý toho, že spotrebiteľ pri svojej úrovni bonity s veľkou pravdepodobnosťou nebude môcť splácať úver. Veriteľ si je teda vedomý faktu, že hlavnou časťou zmluvného plnenia, ktorú od spotrebiteľa obdrží nebudú splátky úveru, ale poplatky za omeškanie platieb a uspokojenie z majetkových hodnôt spotrebiteľa v dôsledku spotrebiteľovej platobnej neschopnosti. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch možno považovať povrchné skúmanie schopnosti splácať úver bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa v rozpore s odbornou starostlivosťou alebo účelové použitie dokladov o platobnej schopnosti spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej bonity spotrebiteľa, ako tomu v skutočnosti je, aby mu bol poskytnutý väčší úver, ako je schopný splácať. Keďže žalobca súdu žiadne doklady o skúmaní bonity žalovaného nepredložil, je zrejmé, že vyššie uvedeným spôsobom zodpovedajúcim odbornej starostlivosťi pri skúmaní bonity dlžníka žalobca nepostupoval (nezaujímali ho skutočné výdavky žalovaného a ich preukázanie a to, či po ich úhrade má dostatočnú finančnú rezervu na splácanie úveru a nevykonal ani lustráciu v prístupných registroch). V zmluve sa síce uvádza, že žalovaný má príjem 380,00 € a výdavky 0,00 € ale tieto údaje neboli doložené žiadnymi dokladmi.“

41. Krajský súd v Prešove vo svojom rozhodnutí sp. zn. 12Co/136/2019 zo dňa 28.05.2020 uviedol: „ Žalobca v konaní na súde prvej inštancie ako aj v podanom odvolaní poukázal na to, že pri skúmaní bonity vychádzal jednak zo Žiadosti o poskytnutie spotrebného úveru, reportu J. poisťovne a z B. reportu, avšak z týchto listín žalobca nemohol úplne zistiť finančnú situáciu na strane žalovaných. Vzhľadom na uvedené odvolací súd uvádza, že z uvedených listín a registrov nemohol žalobca ako veriteľ zistiť celkovú finančnú situáciu žalovaných, teda takýto postup žalobcu nemožno považovať za skúmanie bonity. Odvolací súd uvádza, že v prípade, ak by aj uvedené konanie žalobcu považoval za skúmanie bonity žalovaných, toto konanie by nebolo možné považovať za náležité skúmanie bonity s odbornou starostlivosťou, pretože bez toho, aby žalobca skúmal aj iné aspekty a okolnosti na strane žalovaných, ako napr. ich celkovú zadlženosť, počet vyživovacích povinností, mesačné výdavky, výdavky na zabezpečovanie ubytovania, stravy, atď., teda žalobca si nemohol utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalovaných potrebnej pre posúdenie ich schopnosti splácať dlh zo zmluvy. Z uvedeného teda možno konštatovať správny záver súdu prvej inštancie o nesplnení si povinnosti žalobcom o nepreukázaní odbornej starostlivosťi posúdenia schopnosti žalovaných splácať úver. Odvolací súd záverom poukazuje na to, že pre posúdenie splnenia povinnosti ustanovenej v § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ (žalobca) pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity spotrebiteľa.“

42. V tomto smere možno poukázať aj na rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 23CoCsp/26/2020, ktorý hovorí o tom že cieľom ust. § 7 ods. 1 v spojitosti s § 11. ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch je predovšetkým dosiahnuť, aby dodávateľ vzal na zreteľ existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Zároveň v predmetnom rozhodnutí uvádza, že dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru.

43. Krajský súd v Prešove v rozsudku sp. zn. 6CoCsp/5/2023 zo dňa 15.06.2023 uviedol: „ Zo spisu vyplýva, že žalobca v priebehu prvoinštančného konania predložil (i) printscreen obrazoviek z úverového registra zo dňa 16.01.2017 s (ii) printscreen dopytu do Sociálnej poisťovne zo dňa 16.01.2017. Odvolací súd poukazuje na to, že síce z predložených printscreenov výpisu z úverového registra a Sociálnej poisťovne vyplýva, že tento dopyt bol uskutočnený v deň poskytnutia úveru, teda jeho právny predchodca skúmal záväzky žalovanej voči iným bankovým subjektom, ako aj príjem žalovanej, avšak žalobca nepreukázal kedy a či vôbec zisťoval aj ďalšie bežné výdavky žalovanej, napr. na domácnosť, stravu, atď. Žalobca tak nepreukázal, či jeho právny predchodca skúmal celkovú finančnú situáciu na strane žalovanej pred poskytnutím spotrebiteľského úveru alebo až po jej uzatvorení, preto nebolo možné prisvedčiť tvrdeniu žalobcu o dostatočnom skúmaní bonity jeho právnym predchodcom, keďže v tomto smere žalobca neuniesol dôkazné bremeno tak, ako to už uviedol súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení. Odvolaciemu súdu v tomto smere vyplýva, že žalobca, resp. jeho právny predchodca v prípade ďalších nákladov a záväzkov žalovanej vychádzal len z jej tvrdení, ktoré uviedla v žiadosti o poskytnutie úveru. Odvolací súd sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, a teda, že právny predchodca žalobcu neskúmal všetky aspekty a okolnosti na strane žalovanej, teda možno konštatovať, že z tvrdení žalobcu nevyplýva ani to, či si jeho právny predchodca utvoril reálny obraz o majetkovej situácii žalovanej potrebnej pre posúdenie jej schopnosti splácať dlh zo zmluvy. Žalobca síce poukazoval na rodinnú situáciu a počet vyživovacích povinností žalovanej, avšak v prípade týchto informácií vychádzal len z vyjadrení žalovanej, bez toho, aby tieto mal preukázané. Rovnako ani v prípade výdavkov žalovanej nevyplýva, aby došlo k ich dostatočnému skúmaniu, pretože boli tieto vôbec uvedené a ani zisťované neboli a rovnako vôbec neboli zisťované ani bytové a rodinné pomery žalovanej, teda či táto býva sama alebo spolu s inými osobami, aké sú jej mesačné výdavky na stravu, atď. Z uvedených dôvodov teda možno konštatovať správny záver súdu prvej inštancie o nesplnení si povinnosti žalobcom, resp. jeho právnym predchodcom o nepreukázaní odbornej starostlivosti posúdenia schopnosti žalovanej splácať úver. Odvolací súd záverom poukazuje na to, že pre posúdenie splnenia povinnosti ustanovenej v § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ (žalobca, resp. jeho právny predchodca) pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity spotrebiteľa.“

44. V rozhodnutí sp. zn. 1CoCsp/12/2023 zo dňa 13.06.2023 Krajský súd v Prešove uviedol: „Žalobca bol súdom prvej inštancie vyzvaný na preukázanie splnenia povinností veriteľa v súvislosti so zisťovaním bonity žalovaného s poukazom na ust. § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Na uvedenú výzvu reagoval žalobca podaním zo dňa 8.11.2022, v ktorom uviedol, že veriteľ je pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať úver povinný brať do úvahy dobu, na ktorú sa úver poskytuje, príjem spotrebiteľa a údaje o existujúcich záväzkoch získané z jedného alebo viacerých registrov. Existujúce záväzky spotrebiteľa veriteľ v danom prípade overil dopytom do úverového registra, z ktorého bolo zistené, že spotrebiteľ mal v čase podania žiadosti o úver splátkový úver so zostatkom 6.870,- eur s mesačnou splátkou 127,65 eur a Kreditnú kartu s úverovým rámcom vo výške 300,- eur s mesačnou splátkou 15,- eur. Žalovaný deklaroval čistý príjem vo výške 410,- eur, ktorý bol overený dopytom do Sociálnej poisťovne a pri posudzovaní žiadosti o úver bola v rámci nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb braná do úvahy paušálna suma 198,- eur. Výpočet disponibilného zostatku z príjmu bol realizovaný: 410,- eur (príjem) - 127,65 eur (existujúce záväzky) - 198,- eur (paušálna suma výdavkov) = 84,35 eur (disponibilný zostatok). Disponibilný zostatok podľa žalobcu je vyšší ako splátka schvaľovaného úveru.“

Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že veriteľ v danej veci hrubo porušil svoje povinnosti pri overovaní bonity žalovaného ako spotrebiteľa v zmysle § 7 ods. 1, v spojení s § 11 ods. 2 veta druhá zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalobca neuniesol dôkazné bremeno, že by jeho právny predchodca zisťoval a vyhodnotil dostatočným spôsobom príjem žalovaného pred uzavretím Zmluvy o úvere. Žalobca podobne neuniesol dôkazné bremeno pokiaľ ide o skúmanie výdavkov žalovaného pred uzavretím tejto zmluvy. Žalobcom predložený dopyt do úverového registra sa týkal len úverovej zaťaženia žalovaného vo vzťahu k právnemu predchodcovi žalobcu Slovenskej sporiteľni, a.s. Navyše skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz banky a úverových registrov nie je ani dostatočné, pretože záväzky klienta nemusia vyplývať z verejných databáz, môže sa jednáť aj o pôžičky súkromné. Tieto databázy nemôžu dať úplný obraz o výdavkoch klienta, keďže medzi tie možno zaradiť aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou, či počtom vyživovacích povinností dlžníka. Pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver.“

45. Krajský súd v Prešove v rozsudku sp. zn. 3CoCsp/5/2023 zo dňa 01.06.2023 uviedol: „Odvolací súd sa taktiež stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, ani pokiaľ ide o skúmanie výdavkov žalovanej pred uzavretím zmluvy o úvere. Tvrdenie žalobcu o mesačných výdavkoch žalovanej vo výške 400 eur neboli ničím podložené. Pri získavaní relevantných informácií pritom veriteľ musí vychádzať nielen z informácií dodaných spotrebiteľom (ktoré majú byť aj preukázané relevantnými listinami), ale aj z informácií, ktoré veriteľ získava z iných dostupných zdrojov tak, aby získal objektívny obraz o finančnej situácii spotrebiteľa. Právny predchodca žalobcu nezískal hodnoverné informácie o výdavkoch žalovanej na živobytie, ubytovanie, stravu, náklady na energie a pod. Pokiaľ teda veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver.“

46. Krajský súd v Prešove v rozsudku sp. zn. 22CoCsp/16/2023 zo dňa 19.12.2023 uviedol: „Pri skúmaní výdavkov musí veriteľ vykonať audit domáceho rozpočtu dlžníka, aby splnil povinnosť odbornej starostlivosti. Žalobca tvrdil, že právny predchodca pri posudzovaní výdavkov žalovanej vychádzal zo sumy životného minima v čase posudzovania žiadosti vo výške 210,20 eura. Z dôkazov predložených žalobcom však nevyplýva, že by právny predchodca žalobcu zisťoval priemerné mesačné výdavky žalovanej na živobytie (SIPO, strava, doprava do práce, lieky, telekomunikačné služby a pod.). Uvedené svedčí o ignorovaní zákonnej povinnosti dodávateľa úverových produktov na finančnom trhu. Z ust. § 7 ods. 27 veta posledná ZoSÚ plynie, že náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom a na príjem spotrebiteľa, nie sa tejto zákonnej povinnosti zbaviť odkazom na životné minimum, nakoľko to nie je ratio zákona a tento postup nezohľadňuje individuálnosť životnej situácie toho-ktorého spotrebiteľa a jeho rodiny.“

Tento postup dodávateľa na úverovom trhu, ktorý používa paušálny údaj v podobe sumy životného minima, nakoniec neplynie ani z opatrenia NBS z 14.11.2017. Z ust. §2 ods.5 plynie cit. „Výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa podľa § 7 ods. 20 písm. b) zákona sa na účely odseku 1 určuje najmenej vo výške sumy životného minima spotrebiteľa, životného minima na osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť a ktorá žije so spotrebiteľom v spoločnej domácnosti a výdavkov na inú osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť vo výške určenej právoplatným rozhodnutím súdu; ak rozhodnutím súdu nie je určené výživné, vo výške najmenej 30 % životného minima na túto osobu. Celkovou výškou nákladov sa rozumie výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa podľa prvej vety zvýšená o 20 % rozdielu medzi celkovou výškou čistého príjmu spotrebiteľa a životným minimom spotrebiteľa, životným minimom osoby, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť a ktorá žije so spotrebiteľom v spoločnej domácnosti a výdavkami na inú osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť vo výške určenej právoplatným rozhodnutím súdu; ak rozhodnutím súdu nie je určené výživné, vo výške najmenej 30 % životného minima na túto osobu.“ Z uvedeného nepochybne neplynie záver ani usmernenie pre dodávateľov na úverovom trhu, že výdavky (resp. výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb) spotrebiteľa sa bez ďalšieho majú rovnať sume životného minima.“

V tomto smere súd tiež poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2CoCsp/20/2020 zo dňa 23.09.2020, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 53CoCsp/30/2021 zo dňa 23.09.2021.

47. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca v konaní hodnoverné nepreukázal, že žalovaný v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere spĺňal maximálny zákonný limit ukazovateľa schopnosti splácať spotrebiteľský úver v zmysle § 7 ods. 21 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalobca nepreukázal, aby akýmkoľvek spôsobom skúmal výšku výdavkov žalovaného a jeho matky potrebných na zabezpečenie ich základných životných potrieb a vplyv týchto výdavkov na posúdenie ich spôsobilosti splácať úver. Pravidelné ani bežné každodenné výdavky žalovaných nijak nezisťoval, vychádzal iba z paušálnej sumy 200 eur u každého na mesiac a s nimi priznanými peňažnými záväzkami vo výške 144 eur, ktoré boli žalobcom verifikované v centrálnom registri bankových informácií. Bez toho, aby žalobca skúmal aj ich výdavky a takto si utvoril reálny obraz o ich majetkovej situácii, potrebnej pre posúdenie schopnosti žalovaného a jeho matky splácať dlh zo zmluvy, nemožno konštatovať, že zo strany žalobcu sa jednalo o konanie s odbornou starostlivosťou.

48. Žalobca skúmal iba príjem žalovaného a jeho matky. Vôbec neskúmal ich výdavky, a to náklady na bývanie, dopravu alebo domácnosť. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pokiaľ teda veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Výdavky spotrebiteľa nepredstavujú iba splátky úverov. Žalobca teda nepreukázal, aby skúmal výdavky žalovaného a jeho matky, keďže z predložených listinných dôkazov takéto zisťovanie nevyplýva.

49. Bonita dlžníka musí byť skúmaná cez zisťovanie jeho príjmov a výdavkov, ako aj jeho lustráciou cez príslušné databázy. Nevykonanie jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti a ako vyplýva z okolností prejednávanej veci, overenie bonity dlžníka nebolo dostatočné. Postup právneho predchodcu žalobcu bol v tejto súvislosti iba formálny a nezodpovedal odbornej starostlivosti. Žalobca vôbec nezisťoval výdavky žalovaných, napriek tomu poskytol žiadaný úver. Nezaujímal sa, aké majú výdavky na živobytie, a či teda im zostáva dostatok finančných prostriedkov na splácanie úveru

Žalobca v zmysle ust. § 11 ods. 2 v spojení s ust. § 7 Zákona o spotrebiteľských úveroch pred poskytnutím úveru neposúdil ako veriteľ so zákonom vyžadovanou odbornou starostlivosťou bonitu klienta prostredníctvom preukázania príjmov, výdavkov a rodinného stavu, a teda pri uzatvorení zmluvy konal bez dostatočných a pravdivých údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa, čo je potrebné považovať za hrubé porušenie povinnosti posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť klienta splácať poskytnutý úver. Z tohto dôvodu bolo potrebné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov.

50. Súd tiež skúmal, či zmluva o úvere obsahuje všetky obligatórne náležitosti v zmysle ust. § 9 ods. 2 Zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere a na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že v zmluve o úvere je uvedená nesprávna hodnota priemernej RPMN v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. z) zákona o spotrebiteľských úveroch. V zmluve o úvere je uvedená priemerná hodnota RPMN vo výške 11 % p.a. pričom ide o hodnotu za 2. štvrtrok roku 2017, keďže zmluva o úvere bola uzavretá dňa XX.XX.XXXX a hodnota je stanovená podľa Ministerstva financií SR. V čase uzatvorenia zmluvy bola teda platnou priemernou hodnotou RPMN tá, ktorá je uverejnená na webovom sídle Ministerstva financií SR za 1. štvrtrok 2017. Táto hodnota priemernej RPMN pre daný typ úveru (ostatné spotrebiteľské úvery vo výške viac ako 6 500,- eur od 10 rokov) bola zverejnená vo výške 4,87 % (Súhrnné informácie o údajoch o novoposkytovaných spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 1. štvrtrok 2017 zverejnené MS SR) a nie 11 %, ako je uvedené žalobcom v zmluve o úvere, čo znamená, že v zmluve o úvere je uvedený údaj o priemernej RPMN v nesprávnej výške. Súd preto dospel k záveru, že zmluva o úvere neobsahuje údaj o priemernej RPMN na príslušný spotrebiteľský úver platnej ku dňu podpisu zmluvy o úvere, preto v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch je aj z uvedeného dôvodu úver poskytnutý žalovanému v 1. rade bezúročný a bez poplatkov.

Údaj o priemernej RPMN pre príslušný spotrebiteľský úver je pritom údaj, na základe ktorého získa spotrebiteľ informáciu o tom, či úver je v porovnaní s obdobnými úvermi poskytovanými na trhu výhodný alebo nie, čo môže mať rozhodujúcu váhu pri rozhodovaní spotrebiteľa o akceptácii podmienok navrhovaných dodávateľom. V tomto prípade dodávateľ - žalobca v zmluve uviedol, že priemerná hodnota RPMN obdobných úverov na trhu bola v rozhodnom období 11 %, avšak tá bola vo výške 4,87 %, čo zavádza spotrebiteľa v tom, že obdobné úvery na trhu (teda úvery poskytované konkurenciou) sú nevýhodnejšie ako v skutočnosti, resp. inak povedané, čo následne vedie spotrebiteľa k záveru, že úver poskytovaný žalobcom je výhodnejší než v skutočnosti je.

51. Vzhľadom na porušenie povinnosti konať s odbornou starostlivosťou, žalobca nemohol ani platne pristúpiť k zosplatneniu úveru poskytnutého žalovanému a jeho matke a to v zmysle § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch.

52. Okrem toho, súd jednostranný právny úkon žalobcu a to vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, považoval za neplatný právny úkon pre jeho neurčitosť. Aby k zosplatneniu dlhu došlo v súlade so zákonom je nutné, aby bolo zrejmé, s ktorou splátkou je dlžník v omeškaní. (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 2CoCsp/31/2023 z 30.01.2024, rovnako rozsudok Krajského súdu

Prešov sp.zn. 17Co/171/2018 zo dňa 04.04.2019).V danom prípade tak oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti neobsahuje uvedenie omeškanej splátky, pre ktorú žalobca pristúpil k využitiu práva podľa ust. § 565 v spojení s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Nešpecifikácia konkrétnej splátky, pre ktorú bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, spôsobuje neurčitost' takéhoto úkonu, nakoľko bez tejto špecifikácie nemožno posúdiť, či došlo k splneniu podmienky stanovenej v ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktorá umožňuje využitie práva podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka. Hmotnoprávny úkon žalobcu svojim obsahom odporuje zákonu, a to § 53 ods. 9 a § 565 pre absenciu nezameniteľného uvedenia splátky pre ktorú žalobca pristupuje k mimoriadnej splatnosti úveru a okolnosti za akých k tomu došlo, preto takýto nejednoznačný právny úkon nemôže mať žiadne právne následky. Na absolútnu neplatnosť právneho úkonu podľa § 39 Občianskeho zákonníka je súd povinný prihliadať ex offa (porovnaj v obdobnej veci žalobcu, v súvislosti s neplatnosťou zosplatnenia rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 17CoCsp/38/2021 z 24.02. 2022).

Súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 7CoCsp/14/2021, v ktorom uviedol, že, „neuviedenie konkrétnej splátky, pre ktorú žalobca jednorazovo predčasne zosplatnil celý dlh, vyplývajúci z úveru, spôsobuje absolútnu neplatnosť tohto jednostranného právneho úkonu žalobcu pre jeho neurčitost' (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka).“

Platnosťou mimoriadneho zosplatnenia sa vo vyššie uvedených intenciách zaoberal aj Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý poukázal na to, že v prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, pre platný úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatnení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5Cdo/2/2023 zo dňa 25.01.2024).

53. Pokiaľ súd dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov, potom žalobca mal právo len na vrátenie istiny úveru. Keďže zároveň súd dospel k záveru o nemožnosti predčasného zosplatnenia úveru, mohol žalobcovi priznať iba istinu splatných nepremičaných splátok ku dňu dňa vyhlásenia rozsudku.

54. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je potrebné vychádzať z amortizácie úveru určenej vo formulárovej zmluve práve žalobcom. Podľa predložených listinných dokladov (amortizačná tabuľka pre medziúver a stavebný úver) žalovaný nebol v období medziúveru povinný splácať istinu, splácal len úroky a poplatky, pričom istinu mal začať splácať až od októbra 2036, a preto ku dňu vyhlásenia rozsudku žalovaný nebol v omeškaní so splácaním akejkoľvek časti istiny. V dôsledku uvedeného žalobcovi zatiaľ nevznikol nárok ani na zaplatenie istiny.

Žalobca teda mohol od žalovaného vyžadovať len splatnú istinu ku dňu vyhlásenia rozsudku. Táto bola skutočne v amortizačnej tabuľke uvedená výške 0 eur. S vyššie uvedeným názorom sa stotožnil Krajský súd v Prešove v rozsudku sp.zn. 5CoCsp/53/2020 z 24.02.2022.

S poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Obdo/45/2012 zo dňa 24.06.2013, súd pri nejednoznačnom výklade problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, uprednostnil ten výklad a postupoval v súlade aplikačnou praxou vyšších súdov, ktorá sleduje záujem spotrebiteľa. Súd je tak toho názoru, že žalobca môže od žalovaných vyžadovať len splatnú istinu ku dňu vyhlásenia rozsudku, ktorá je v amortizačnej tabuľke uvedená výške 0,- eur.

55. V dôsledku vyššie uvedeného žalobcovi doposiaľ nevznikol nárok ani na zaplatenie istiny. Súd preto žalobcu v celom rozsahu ako nedôvodnú, resp. predčasne podanú, zamietol.

K tomuto názoru súd dospel preto, že bolo v možnostiach žalobcu, ktorý ako dodávateľ koncipoval formulárovú zmluvu, aby nastavil amortizáciu splátok medziúveru tak, aby bola priebežne uhrádzaná aspoň časť istiny. Nastavenie splácania spôsobom, ako to žalobca pripravil v posudzovanej zmluve, je výsostne v neprospech spotrebiteľa, ktorý uhrádza najprv úroky a poplatky (9 rokov!) a až následne dochádza k čiastočným úhradám istiny. Bolo právne na žalobcovi, ktorý formulárovú zmluvu ako dodávateľ pripravoval, aby táto spĺňala všetky obligatórne náležitosti vyžadované zákonom a tiež mal v súlade so zákonom postupovať aj pri vyhlásení predčasnej splatnosti úveru. Pokiaľ je to práve žalobca ako dodávateľ, ktorý závadne konal, čoho dôsledkom bola bezúročnosť úveru a nemožnosť

jeho predčasného zosplatenia (resp. neplatnosť zosplatenia), súd nevidí dôvody, prečo by za takej situácie mal byť zvýhodnený vo vzťahu k spotrebiteľovi a súd by mal v rozpore so žalobcom pripraveným obsahom zmluvy, tomuto priznať aj nárok na istinu, ktorý podľa zmluvy doposiaľ nie je splatný a uvedeným spôsobom modifikovať obsah zmluvy v neprospech spotrebiteľa.

Rozhodnutie, ktorým by súd priznal dosiaľ nesplatnú časť nároku žalobcovi, by nereflektovalo na podstatu a zmysel amortizačnej tabuľky relevantnej pri spotrebiteľských úveroch. Amortizačná tabuľka špecifikuje zložky splátok úveru podľa časti dopadajúcej na istinu, úroky a poplatky (napr. rozsudok SDEÚ z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia proti , K.:K.:L.:XXXX:XXX). Veriteľ nemá zákonný podklad na jednostranné vyplňanie „priestoru“ dopadajúceho v splátke na úroky istinou z inej splátky. Takéto rozhodnutie by bolo v rozpore s princípom ekvivalencie, podľa ktorého nie je prípustné v dotknutej veci postupovať menej výhodne ako v iných úverových vzťahoch, pri ktorých rovnako nie je možné naplniť predčasnú splatnosť. V preskúmvanej veci by takýmto rozhodnutím v časovom predstihu aj bez aktivácie defaultu súd neumožnil vykonať žalovanej jej právo na ešte len v budúcnosti splatnú splátku. Takéto rozhodnutie by bolo proti podstate splátok úverového vzťahu ako zákonného inštitútu. Z uvedeného dôvodu sa súd priklonil k záverom uvedeným Krajským súdom v Prešove v rozsudku sp.zn. 5CoCsp/53/2020 z 24. 02. 2022 a žalobu žalobcu zamietol v celom rozsahu.

56. Súd poukazuje aj na právoplatné rozhodnutia iných okresných súdov, v ktorých totožne s tunajším súdom dospeli k rovnakému záveru o predčasnosti podanej žaloby z dôvodu, že ešte nenastala splatnosť istiny úveru a to rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 8Csp/29/2022 zo dňa 21.11.2023, Okresného súdu Prešov sp. zn. 7Csp/44/2023 zo dňa 29.11.2023, sp. zn. 20Csp/121/2023 zo dňa 26.02.2023, Okresného súdu Poprad sp. zn. 23Csp/31/2023 zo dňa 21.02.2023, Okresného súdu Bardejov sp. zn. 5Csp/51/2023 zo dňa 08.03.2024, Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 13Csp/5/2023 zo dňa 28.05.2024, Okresného súdu Humenné sp.zn. 7Csp/3/2024 zo dňa 08.07.2024. Tieto rozhodnutia sú žalobcovi známe, pretože boli vydané vo veciach vedených na základe žaloby podanej práve žalobcom..

57. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

58. V danom prípade súd žalobu v celom rozsahu zamietol a preto úspešnému žalovanému voči žalobcovi priznal nárok na plnú náhradu trov konania s tým, že o výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolaie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.